

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

الحاج داکتر امین الدین سعیدی
۰۵ اگست ۲۰۱۳

تبریک و تهنیت گفتن عید

تبریک و تهنیت گفتن یکی از برجسته ترین آداب در دین مقدس اسلام به شمار می رود. یکی از سنن پیامبر صلی الله علیه وسلم در استقبال از عیدین (عید فطر و عید اضحی) همین است که باید مسلمانان با یک دیگر در حین احوالپرسی، مکاتبه و یا تلفونی تهنیت و تبریک عیدین را به وجه احسن انجام دهند. محدثین می نویسند: صحابه کرام در حین تبریکی روزه عید به همدیگر می گفتند: «تَقَبَّلَ اللهُ مِنَّا وَمِنْكَ». (خداوند عبادات ما و شما را قبول کند).

در حدیث از جبیر بن نفیر رضی الله عنه روایت است: اصحاب رسول الله صلی الله علیه وسلم هنگامی که در روز عید هم دیگر را ملاقات می کردند به یک دیگر می گفتند: «تَقَبَّلَ اللهُ مِنَّا وَمِنْكَ» (خداوند از ما و شما قبول بگرداند) (حدیث حسن - فتح الباری شرح حدیث ۹۵۲ صحیح بخاری).

طوری که یاد آور شدیم تبریک و تهنیت گفتن عید یکی از آداب بشری است. بناءً بر مسلمانان است، فرق نمی کند، کسانی که بر گرفتن روزه استطاعت یافتند و کسانی که بنا بر معاذیری نتوانستند روزه ماه مبارک را به جا آورند، تا آداب تبریکی عید را مراعات نمایند.

البته ضروری و حتمی نیست که در تبریکی گفتن روز عید به صورت حتمی همین لفظ «تَقَبَّلَ اللهُ مِنَّا وَمِنْكَ» مورد استفاده قرار گیرد.

مسلمانان می توانند کلمات و جملات مشابه و کلمات معمولی را که در زبان محلی در بین مردم معروف و مشهور است هم مورد استفاده قرار دهند، ولی نباید فراموش کرد که الفاظ و جملاتی که مورد استفاده قرار می گیرند باید الفاظ و جملات الفاظ مباح باشند.

مؤرخین می نویسند: از شیخ الاسلام ابن تیمیه در این باره سوال شد: «آیا تبریک گفتن در روز عید و آنچه که بر زبان مردم رایج شده که می گویند: «عیدت مبارک» و الفاظ مشابه آن، اصلی در شریعت دارد یا خیر؟ و اگر اصلی در شریعت دارد چه باید گفت؟»

جواب دادند: «تبریک روز عید و این که بعضی از مردم بعد از نماز (عید) در وقت دیدار به دیگران می گویند: «تَقَبَّلَ اللهُ مِنَّا وَمِنْكَ» و «أَحَالَهُ اللهُ عَلَيْكَ» و همانند آن الفاظ، این امر از بعضی از صحابه روایت شده که آنها آن را انجام دادند و ائمه (اربعه) از جمله امام احمد و دیگران بر آن رخصت و جواز داده اند، اما امام احمد گفته: من شروع کننده تبریک به کسی نخواهم بود اما اگر کسی در آغاز به من تبریک گوید به او جواب (متقابل) خواهم گفت. و این بدان خاطر است چون جواب سلام و تحیت واجب است، اما آغاز تبریک گفتن (به مردم) سنت نیست، البته از آن نهی هم

نشده است، و هرکس آن را انجام داد کارش درست است و هرکس انجام نداد کار او نیز ایرادی ندارد، والله اعلم (برا معلومات مزید مراجعه شود به: الفتاوی الکبری" (۲۲۸/۲).

همچنین شیخ ابن عثیمین در مورد استفاده از الفاظ معینی در تبریکی عید می فرمایند: «تبریک عید جایز است، اما الفاظ مخصوصی ندارد، بلکه هرآنچه در میان مردم رایج (عرف) است، همان لفظ نیز جایز است به شرطی که در آن گناهی نباشد».

شیخ ابن عثیمین می افزاید: «تبریک عید توسط بعضی از صحابه صورت گرفته است، و بالفرض که چنین چیزی در بین صحابه وجود نداشته باشد، اکنون این امر (تبریک عید) از جمله امورات عادی بین مردم است که به آن عادت دارند (یعنی جزو عادت و عرف مردم شده است) که بعضی از مردم در وقت فرا رسیدن روز عید و اكمال روزه و قیام شب به دیگران تبریک می گویند».

همچنان شیخ ابن عثیمین در مورد حکم مصافحه (دست دادن) و معانقه (بغل کشی کردن) و تبریک گفتن بعد از نماز عید طی فتوائی فرموده اند:

«انجام اینها ایرادی ندارد، زیرا مردم آنها را به عنوان عبادت و تقرب الی الله انجام نمی دهند، بلکه تنها به دلیل عادت و عرف انجام می دهند، و آن را نشانه احترام و اکرام می دانند، و مادامی که عادت (عرفی) مخالف با شریعت نباشد، اصل بر جواز آن است».(مجموع فتاوی ابن عثیمین" (۲۱۰-۲۰۸/۱۶) .

خلاصه این که: مصافحه و یا تبریک گفتن به مناسبت روز عید قربان و عید فطر با هر لفظی که باشد، به شرطی که معنای لفظ گناه نباشد، جایز است و می توان به صورت شفاهی یا کتبی یا غیره صورت گیرد و شرع در مورد کدام ممانعتی نمی بیند. زیرا این اعمال وجهه عبادی ندارند و برگرفته از عرف و عادت مردم است، و در کل تبریک گفتن نه سنت است و نه مکروه، بلکه مباح است.

نصایح سودمندی در رابطه به عید:

همانطوری که تبریک و تهنیت گفتن حلول عید مبارک برای مسلمانان واجب است، عید برخی از ادابی دارد که مسلمانان باید آن را جداً مراعات فرمایند .

پیامبر صلی الله علیه وسلم در حدیثی در این مورد می فرمایند: همانا پروردگار با عظمت به من وحی نمودند که نسبت به یک دیگر فروتن و متواضع باشید تا یکی بر دیگری ظلم و تعدی ننموده و فخر و تکبر نورزد. (صحیح مسلم شماره ۲۸۶۵).

پیامبر صلی الله علیه وسلم در حدیثی دیگری آنعه از مردانی که خود را شبیه زنان و آنعه از زنانی که خود را شبیه مردان می سازند، لعنت نمودند و فرمودند: آنها را از خانه هایتان بیرون کنید. (صحیح بخاری شماره ۵۵۴۷) پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمودند: زنانی که لباسهای نازک می پوشند و نیمه برهنه به نظر می رسند و (موی) سرشان مانند کوهان شتر (برآمده) است خودشان منحرف هستند و دیگران را هم منحرف می سازند، دوزخیانی هستند که من آنها را ندیده ام، وارد بهشت نمی شوند و بوی بهشت به مشامشان نمی رسد. (صحیح مسلم شماره ۲۱۲۸)

پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمودند: بخورید، بنوشید، بپوشید، و به یک دیگر صدقه دهید اما اسراف نکنید و تکبر نورزید. (حدیث حسن/ابن ماجه شماره ۳۶۰۵)

پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمودند: کسی که می خواهد روزی اش وسیع گردد و بقیه عمرش پر خیر و برکت باشد باید صله رحم را به جای آورد. و در روایتی قطع کننده (ترک کننده) صله رحم وارد بهشت نمی شود. (صحیح مسلم شماره ۲۵۵۶-۲۵۵۷) والله اعلم بالصواب - پایان

گرانو ورونو او خویندو !

کوچنی اختر مو مبارک شه ، روژه ، تراویح ، ختمونه او لمونمخونه ، طاعتونه او عبادتونه مو قبول شه داختره نیکمرغی ورخی او شبی تاسوته غواړم .

برادران وخواهران محترم !

عید سعید فطر را به حضور فرد فرد شما تبریک می گویم !

عید تان مبارک ، روزه ، نماز ، تراویح ، ختم قرآن عظیم الشان ، طاعات و عبادت شما قبول ، روز های خوش و پر سعادت عید را برای شما تمنا دارم.

تتبع ونگارش :

الحاج داکتر امین الدین « سعیدی - سعید افغانی »

مدیر مرکز مطالعات ستراتژیک افغان

ومسؤول مرکز فرهنگی د حق لاره- جرمنی